

VERSLAG GOAB KENNISKRING NOORD

Dit is het verslag van de kenniskring GOAB regio Noord die plaatsvond op donderdag 25 juni 2026 van 13.30 tot 15.00 uur. In afwijking op de oorspronkelijke afspraak, vond het overleg digitaal plaats. Dit i.v.m. de hittegolf die het voor sommigen anders onmogelijk maakte om deel te nemen.

Er waren 25 beleidsambtenaren aanwezig namens 25 gemeenten, 1 vertegenwoordiger van OCW en 2 kenniskringleiders.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. GOAB en politiek
4. Landelijke doelgroepdefinitie vve
5. In de etalage
6. Ve en huisvesting
7. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Deel 1 Wet- en regelgeving

1. Omzetting GOAB SPUK naar BFU niet voor 2028

Momenteel worden de GOAB middelen uitgekeerd als specifieke uitkering. De huidige SPUK periode (4 jaar) loopt tot eind 2026. Zoals eerder aangekondigd, wordt de SPUK op termijn omgezet naar een bijzondere fondsuitkering (BFU). Hoewel de nieuwe GOAB-periode in 2027 start, is voor de BFU nog een wetswijziging nodig en is het moment van invoering nog niet definitief vastgesteld. Wanneer een BFU van kracht wordt is op dit moment nog niet bekend.

Wel is besloten dat vanaf 2027 de nieuwe OAB-periode start, dus in de nieuwe periode gaat de BFU van kracht worden.

Wanneer gemeenten GOAB-middelen over hebben aan het einde van GOAB-periode 2023-2026, mag de helft van het jaarbudget 2026 worden meegenomen naar de volgende GOAB periode 2027-2030. Dit staat in de regeling GOAB, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-315.html> en dan artikel 5 lid 2.

2. Kamerbrief 24 april OCW (uitwerking coalitieakkoord) (zie [hier](#))

De uitwerking van het coalitieakkoord in de Kamerbrief van 24 april 2026 is eveneens besproken. Daarin is opgenomen dat vanaf 2027 structureel 60 miljoen euro extra beschikbaar komt voor OAB, waarmee de bezuiniging van 2026 vanaf 2027 weer wordt teruggedraaid. De vraag die in kenniskring Noord werd gesteld, of dit betekende dat gemeentes exact hetzelfde bedrag kunnen verwachten die eerder was wegbezuinigd, kan echter niet worden beantwoord. Pas in september wordt helder van welke precieze bedragen gemeentes kunnen uitgaan.

Daarnaast wordt vanaf 2027 structureel 121 miljoen euro geïnvesteerd in School & Omgeving voor extra leer- en ontwikkeltijd, voor het bereiken van circa 70.000 extra leerlingen. Het gaat hierbij om extra middelen. De doelgroep blijft ongewijzigd. Dit wetsvoorstel gaat in de zomerperiode in consultatie.

Verder is gedeeld dat een aanmeldplicht voor 4-jarigen wordt verkend. In de bijeenkomst werd benadrukt door OCW dat nog onduidelijk is hoe zo'n aanmeldplicht precies vorm zou moeten krijgen, maar dat de gedachte erachter is dat alle kinderen tijdig in beeld zijn wanneer zij vier jaar worden. Het gaat hierbij niet om een leerplicht. In het najaar volgt een Kamerbrief over het Jonge Kind, geeft OCW aan.

3. Stand van zaken besluit basisvoorwaarden kwaliteit ve

OCW en de branches hebben het volgende kenbaar gemaakt aan kinderopvang-aanbieders: Vanuit OCW/SZW is nog geen nader bericht gekomen over het wijzigingsbesluit besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie, waarvan het de verwachting was dat deze per 1 juli 2026 in zou gaan. Deze wijziging zou o.a. de formatieve inzet van Beroepskrachten in Opleiding (onder specifieke voorwaarden) binnen ve mogelijk maken. Het Besluit zou oorspronkelijk per 1 mei gepubliceerd worden.

Op grond hiervan concluderen de branches dat de ingangsdatum van 1 juli niet behaald gaat worden of wel niet gehaald is. Officiële communicatie vanuit OCW/SZW volgt in de zomer, via een Kamerbrief.

4. Stand van zaken nieuwe CBS-indicator

Vanaf 2027 wordt het GOAB budget berekend op basis van de herijking van de CBS-indicatoren. Het rapport van de herijking van de indicator is verschenen (zie [hier](#)). In de bijeenkomst is toegelicht dat de grondslag verandert, dat voortaan met een schaal van 1 tot en met 6 wordt gewerkt in plaats van de huidige inschatting van scores van de CITO eindtoets. Ook wordt genoemd dat de oude indicator op 5 kenmerken was gebaseerd, terwijl de nieuwe op 10 kenmerken steunt. In september 2026 wordt een brochure verwacht over de nieuwe verdeling. In de brochure zal staan wat de verandering inhoudt en wat de gevolgtrekking hiervan is. Contouren wijzen op lichte wijzigingen van verdeling over gemeenten/scholen, met als gevolg een gelijkmatigere verdeling. Het gaat hierbij om de verdeling van het budget, het totale budget blijft landelijk ongewijzigd. In het rapport van bovenstaande link staat in hoofdstuk 7 een **plaatje van alle Nederlandse gemeenten** en per gemeente een indicatie of men erop vooruit- of achteruit gaat vanaf 2027 door deze nieuwe berekening. [7. Herverdeeleffecten – Onderzoek herijking risico-indicator onderwijsachterstanden basisonderwijs](#) zie figuur 7.5. Te zien is dat noord en zuid Nederland en Zeeland er op vooruit lijken te gaan.

Opmerking uit de kenniskring: er is op dit moment veel aan de hand. Er komt 60 miljoen extra OAB dit jaar, er komen nieuwe CBS indicatoren en het nieuwe kinderopvangstelsel. Het is onzeker hoe dit uitpakt voor gemeenten. Dat compliceert het maken van een beleidsplan voor de langere termijn, een structureel, duurzaam plan van aanpak, structurele beleidsafspraken. Daarom is men geneigd 'voorzichtig' beleid te maken op basis van beperkte budgetten, met de mogelijkheid om dit dan later aan te vullen als hiervoor toch meer budget beschikbaar is.

Deel 2: Onderzoeken

1. Onderwijs herstelt na coronaperiode (zie [hier](#))

Vijf jaar na de start van de coronacrisis gaat het weer beter met leerlingen en studenten. Dit blijkt uit de eindevaluatie van het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) december 2025 publiceerde. Op de belangrijkste doelen van het NP Onderwijs, het terugbrengen van de leer- en studievertragingen door corona en het verbeteren van het welbevinden onder leerlingen en studenten, laat het evaluatieonderzoek belangrijke verbeteringen zien.

Leerlingen in het basisonderwijs haalden achterstanden op basisvaardigheden in, en daarmee zijn de leerprestaties weer op het niveau van voor de coronacrisis.

Tijdens de coronapandemie stond het welbevinden van leerlingen en studenten onder druk, inmiddels zitten leerlingen en studenten in alle onderwijssectoren weer beter in hun vel.

2. Staat van het Onderwijs (april 2026) (zie [hier](#))

Dit is een breed rapport rondom de ontwikkelingen in het onderwijs (relevant voor ambtenaren maar niet altijd direct). Rond OAB is vooral benadrukt dat er regionaal grote verschillen zijn in het bereik van ve, waarbij de grote steden lager scoren. In de beleidsreactie van OCW wordt hier verder niet op ingegaan (zie [hier](#) voor de beleidsreactie).

3. OESO onderzoek vijfjarigen (mei 2026) (zie [hier](#))

Uit de 'International Early Learning and Child Well-being Study' (IELS) van OESO blijkt dat er grote verschillen te zijn tussen Nederlandse kinderen die aan de basisschool beginnen. In Nederland (dat voor het eerst deelnam) namen ruim 2.800 vijfjarigen van 182 verschillende basisscholen deel aan het onderzoek.

Er zijn leerlingen die op vijfjarige leeftijd al sterk ontwikkelde vaardigheden hebben, maar er is ook een groep leerlingen die met veel minder kennis en vaardigheden de kleuterperiode begint, stellen de onderzoekers. Voor de PO-Raad benadrukt dit onderzoek nogmaals het belang van toegankelijke voorschoolse voorzieningen voor alle kinderen, sterke samenwerking tussen sectoren en goede voor- en voerschoolse educatie.

De onderzoekers vinden dit zorgelijk omdat 'achterstanden in kennis en vaardigheden aan het begin van de onderwijsloopbaan vaak bepalend zijn voor de ontwikkeling van leerlingen in hun verdere onderwijsloopbaan en voor hun onderwijskansen'. In de kenniskring besproken: geen verrassend inzicht, maar wel goed onderzoek als onderbouwing van het belang van voor- en voerschoolse educatie.

Van de deelnemende kinderen ging 95% van de kinderen op driejarige leeftijd minimaal één dag naar een vorm van opvang. Uit het onderzoek blijkt dat leerlingen die één dag in de week naar een vorm van opvang gingen, een hogere score behaalden voor beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid en inhibitie dan leerlingen die nooit naar de opvang gingen.

4. Meerwaarde BSO (een advies; geen onderzoek) (zie [hier](#))

Volgens het advies van de Kinderopvangraad dient de BSO drie doelen die even belangrijk zijn en met elkaar samenhangen: het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen, het mogelijk maken van arbeidsparticipatie van ouders en het versterken van de sociale cohesie.

De BSO kan deze potentie alleen ten volle waarmaken als aan een drietal voorwaarden is voldaan. Dit advies van de Kinderopvangraad beschrijft die voorwaarden en laat zien wat er op dat vlak nodig is om die betekenisvolle plek voor alle kinderen te zijn.

- a. De kwaliteit (van het aanbod) moet hoog zijn. Kinderen voelen zich in Nederland over het algemeen goed op de BSO, maar om de potentiële kansen die er in de BSO liggen ten volle te benutten, is er werk aan de winkel. Het activiteitenaanbod dient goed doordacht te zijn om kinderen een brede waaier aan betekenisvolle ervaringen te bieden.
- b. Het vormgeven van die betekenisvolle plek voor kinderen vereist in ieder geval stevige samenwerking tussen onderwijs en BSO. Dat betreft praktische zaken als afstemming van elkaars tijden én (bovenal) inhoudelijke afstemming over een inhoudelijke doorgaande lijn (van school naar BSO en van BSO naar school).

- c. De BSO moet toegankelijk zijn voor alle kinderen: dat komt ten goede aan het kind, de ouder en de samenleving.

De laatste voorwaarde: BSO toegankelijk voor alle kinderen wordt breed onderschreven, mn vanuit gelijke kansenbeleid en welbevinden van kinderen. Hierbij herkent men vanuit de kenniskring dat dit verre van de realiteit is en hierop (ook landelijk) wellicht meer beleid kan worden gevoerd.

School & Omgeving is niet meegenomen in het advies omdat School & Omgeving wordt gezien als iets dat gratis door scholen wordt aangeboden en niet vanuit kinderopvang. Tegelijkertijd werd door gemeenten benoemd dat juist hier kansen liggen om bruggen te slaan, al blijkt dat in de praktijk ingewikkeld.

5. Meerwaarde meertaligheid (zie [hier](#))

In het advies 'Talige diversiteit benutten' roept de Onderwijsraad scholen op om de thuistaal van leerlingen niet langer als obstakel te zien, maar juist als waardevol didactisch hulpmiddel. Dit verbetert de taalontwikkeling en bereidt alle leerlingen voor op een meertalige samenleving.

De belangrijkste aanbevelingen uit het rapport zijn:

- Didactisch hulpmiddel: Het inzetten van thuistalen helpt leerlingen aantoonbaar bij het leren van én in het Nederlands.
- Expliciet taalbeleid: Scholen en voorschoolse voorzieningen moeten in hun taalbeleid vastleggen hoe ze omgaan met de verschillende thuistalen.
- Professionalisering: Leerkrachten en pedagogisch medewerkers hebben meer ondersteuning en nascholing nodig op het gebied van meertaligheid.
- Integratie: Het 'benutten van talige diversiteit' moet een vaste plek krijgen in de bekwaamheidseisen van leraren.

Voor de kinderopvang en ook bruikbaar voor de kleuters is er de volgende Toolbox uit 2022 van de UvA: [MIND-220209-toolbox-meertaligheid-in-de-kinderopvang-meertalig-opvang.pdf](#). Zie ook voorbeelden uit de praktijk zoals meertalige themaposters (een voorbeeld hiervan werd in de slides gedeeld). Ook werd gerefereerd aan de meertalige filmpjes die voor ouders zijn gemaakt over de kinderopvang – zie eerdere notulen.

6. Noors onderzoek (zie [hier](#))

De onderzoekers maakten gebruik van een bijzondere situatie in Noorwegen. Vanaf 2003 kwamen er door een politieke beslissing veel extra opvangplaatsen beschikbaar voor kinderen van 1 en 2 jaar oud (reguliere kinderopvang, geen ve). Daardoor ontstonden verschillen in de leeftijd waarop kinderen konden starten met kinderopvang. Dit gaf onderzoekers de mogelijkheid om het effect van een eerdere start goed te onderzoeken.

Betere prestaties in rekenen

Uit het onderzoek blijkt dat kinderen die een jaar eerder starten met kinderopvang later beter presteren op school, vooral op het gebied van rekenen en wiskunde. In klas 9 van het Noorse onderwijssysteem (kinderen van ongeveer 14 jaar) scoorden ze gemiddeld ongeveer 0,09 standaarddeviatie hoger op wiskundetoetsen dan kinderen die later begonnen met opvang.

Bij leesvaardigheid geen duidelijk verschil

Voor leesvaardigheid vonden de onderzoekers geen duidelijke verbeteringen. Mogelijk komt dat doordat ouders thuis vaker leesactiviteiten aanbieden dan activiteiten die rekenen stimuleren. Ook besteden scholen in Noorwegen relatief veel meer tijd aan lezen dan aan rekenen, waardoor verschillen in leesvaardigheid later minder zichtbaar kunnen zijn.

Voor welke kinderen vooral effect

De positieve effecten van vroege kinderopvang waren vooral sterk zichtbaar bij kinderen van moeders zonder middelbare schooldiploma. Voor deze groep vonden de onderzoekers duidelijke verbeteringen in de rekenprestaties, zowel in klas 5 als in klas 9 (10 tot 14 jaar). In klas 9 liep het effect op tot ongeveer 0,28 standaarddeviatie.

Ook kinderen uit immigrantengezinnen lijken baat te hebben bij vroege kinderopvang. Vooral op latere leeftijd werden positieve effecten zichtbaar, opnieuw met name op het gebied van rekenen en wiskunde.

Deel 3: GOAB activiteiten en producten

1. Handreiking doorgaande lijn (zie [hier](#))

De handreiking Doorgaande lijn van voor- naar vroegschool helpt gemeenten en vve-partners om concreet aan de slag te gaan met vragen als: hoe zorg je ervoor dat kinderen de overstap van voorschool naar basisschool veilig, vertrouwd en kansrijk ervaren? En hoe werk je als gemeente, kinderopvang en onderwijs samen aan een sterke doorgaande lijn?

De handreiking geeft inzicht in wat een doorgaande lijn precies is, waarom deze belangrijk is en hoe gemeenten en organisaties hier concreet invulling aan kunnen geven.

Daarbij komen verschillende thema's aan bod, waaronder:

- de gemeentelijke regierol;
- de overdracht van kindgegevens;
- pedagogisch en didactisch handelen;
- samenwerken met ouders;
- zorg en begeleiding;
- kwaliteitszorg.

Ook bevat de handreiking praktische voorbeelden, tools en een voorbeeldprotocol voor een warme overdracht.

2. Factsheet gemeenteraadsverkiezingen (zie [hier](#))

De factsheet Gemeenteraadsverkiezingen 2026 en OAB/vve biedt een beknopt overzicht van de belangrijkste informatie over gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en voor- en vroegschoolse educatie (vve). In de factsheet lees je onder andere:

- wat gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid is;
- het doel en belang van OAB en vve;
- hoe de financiering van OAB is geregeld;
- welke wettelijke taken en verantwoordelijkheden gemeenten hebben;
- welke verantwoordelijkheden onderwijs en vve-aanbieders hebben;
- welke ontwikkelingen spelen rond de overgang van SPUK naar BFU;
- hoe verantwoording en toezicht zijn georganiseerd.

De factsheet is ontwikkeld als praktisch hulpmiddel voor beleidsambtenaren die wethouders en raadsleden willen informeren dit beleidsterrein. Maar ook goed bruikbaar voor (startende) collega-ambtenaren en de partners zoals kinderopvang en onderwijs. Dus tip om hier in brede zin gebruik van te maken!

3. Handreiking GOAB financiën 2027-2030

Deze handreiking volgt waarschijnlijk net na de zomerperiode. Er wijzigt niet veel in de bestedingsmogelijkheden maar de gevolgen van de BFU wilde men hier oorspronkelijk in meenemen, maar dat is nu in dit stadium nog niet mogelijk.

4. Handreiking Vroegschoolse Periode

Deze handreiking ligt nu bij de vormgever en staat deze zomer nog op de website. In deze handreiking zijn wij op zoek gegaan naar antwoord op de vraag: Hoe kun je als gemeente invloed uitoefenen op het aanbod van de vroegschool na de voorschoolse educatie? Tegelijkertijd ligt de uitdaging niet alleen bij de gemeenten, maar ook bij het onderwijs zelf. Daarom hebben wij in deze handreiking ook aandacht besteed aan de aandachtspunten voor scholen. Binnen de vroegschool liggen nog volop kansen om het aanbod te versterken en de verbinding met de voorschool actief vorm te geven.

GOAB EN POLITIEK

Er zijn diverse lokale en landelijke ontwikkelingen besproken:

1. Nieuw college en raad na gemeenteraadsverkiezingen
2. SPUK wordt BFU: positie Raad in GOAB steviger
3. Al contouren zichtbaar voor koerswijziging rond GOAB?

Daarna vond uitwisseling plaats over wat dit betekent voor gemeentes en hoe zij hiermee bezig zijn.

Als voorbeeld werd genoemd dat de gemeente Weert al heeft nagedacht voor richtlijnen m.b.t. de begroting en subsidieregeling. In haar aanpak maakt ze onderscheid tussen structurele en flexibele elementen in het beleid. Er wordt ook gebruik gemaakt van 'financiële schokdempers', bijv. een afspraak dat bij een budgettaire afwijking van 10% de gemeente hiervoor instaat, en er bij een grotere afwijking opnieuw afspraken worden gemaakt.

Andere punten die voortkwamen uit de bespreking:

- Er is veel (financiële) onzekerheid en het is lastig anticiperen op ontwikkelingen. Onder andere:
- De verwachte effecten van de nieuwe kinderopvangwet zijn onduidelijk. Hoe gaat de nieuwe wet kinderopvang zich verhouden tot het vve beleid en de bereidwilligheid van aanbieders om vve te blijven bieden. Nieuw kinderopvangstelsel en kinderopvang wordt een DAEB: kinderopvangorganisaties kunnen hierdoor overwegen om te stoppen met het kinderopvangaanbod – ook een factor om mee te nemen.
- Wel is het goed om het op tijd met partners te bespreken en eerlijk de mogelijkheden en uitdagingen op tafel te leggen. Men kan zich al oriënteren op visie en langetermijnontwikkelingen (zoals herverdeling van budgetten). Sommige gemeentes zijn bijv. nu bezig met evaluatie van hun LEA en kunnen op basis daarvan het plan voor 26-30 opstellen. Daarbij kan rekening worden gehouden met verschillende scenario's (zie ook het voorbeeld van Weert).
- Veel gemeentes in kenniskring Noord hebben veel kleine kernen met verschillende vragen en een beperkt budget, dus op zoek naar maatwerk.
- Eerst wachten op september 26: wat ontvangt de gemeente echt voor 26 en wat wordt verwacht voor 27. Een gemeente had bijvoorbeeld al een bezuiniging van 20% rond na goede gesprekken en concrete afspraken met de partners. Afhankelijk van de bekendmaking van de bedragen in september kan die alsnog bespreken wat ze extra kan doen.

LANDELIJKE DOELGROEPDEFINITIE VVE

In het volgende deel is meer verteld over de voorbereidingen voor de nieuwe landelijke doelgroepdefinitie voorschoolse educatie.

In het onderdeel over de landelijke doelgroepdefinitie vve is toegelicht dat het ministerie meer eenduidigheid en meer houvast voor gemeenten wil creëren bij het bepalen van de doelgroep voor voorschoolse educatie.

Aanleiding daarvoor zijn de grote variatie tussen gemeenten, de toenemende instroom van kinderen met specifieke zorgbehoeften en de constatering dat ve-groepen daardoor zwaarder belast raken.

De voorgestelde richting verschuift de focus nadrukkelijk van kindkenmerken naar risico's op achterstand in de Nederlandse taal als gevolg van de sociaaleconomische omgeving. Er komt geen minimum vaste definitie die voor alle gemeenten gaat gelden. Er komt een principe met voorbeelden hoe gemeenten dit kunnen toepassen. Binnen het landelijk kader is ruimte voor differentiatie per gemeente.

Huidige definitie	het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie,
Voorgestelde definitie	het vaststellen van de criteria op grond waarvan wordt bepaald welke kinderen in aanmerking komen voor voorschoolse educatie vanwege een risico op achterstand in de Nederlandse taal als gevolg van de sociaaleconomische omgeving ,

De internetconsultatie is aangekondigd voor juli tot medio september 2026 en de beoogde inwerkingtreding staat op 1 januari 2029.

De term *resultaatafspraken* zou daarbij vervallen en vervangen worden door *gezamenlijke streefdoelen* voor vroegschoolse educatie. Daarbij noemt OCW dat de werkwijze rondom de LEA verduidelijkt zal worden, met focus op cyclisch werken. Deze werkwijze is niet nieuw, maar helpend wanneer gemeenten zoekende zijn.

Mogelijke criteria en lokale operationalisering

In de toelichting is uitgewerkt dat gemeenten ruimte houden om zelf criteria te kiezen en te operationaliseren, maar dat in elk geval wordt gedacht aan het opleidingsniveau van ouders en de taalomgeving thuis. Aanvullend kan ook de ouderlijke structuur worden meegenomen. Voor het criterium opleidingsniveau wordt als voorbeeld maximaal mbo-2 als veelgebruikte afbakening genoemd, terwijl voor taalomgeving juist behoefte is aan een meer gestandaardiseerd instrument. Concreet wordt gevraagd wie gaat bepalen wat de hoogste opleiding van ouders is. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe ze dat operationaliseren, wordt hierop gereageerd. En dat geldt ook bijvoorbeeld voor de financiële situatie van de ouder(s). Helmond heeft hier bijvoorbeeld al een aanpak voor geformuleerd i.s.m. de afdeling schuldhulpverlening. Ouders kunnen een brief meekrijgen naar de GGD – voor de ve indicatie. Het zou fijn zijn als er op dit onderdeel een handreiking komt: Hoe kun je economische factoren uitvragen, welke instrumenten zijn er voor thuistaalomgeving.

Opmerkingen vanuit de bespreking in de kenniskring:

- Neem de GGD/JGZ tijdig mee in dit traject zowel landelijk als gemeentelijk, zij geven nl de indicaties af.
- Komt er ook extra budget voor kinderen die extra aandacht nodig hebben, de inclusieve kinderopvang? Nee, vooralsnog niet, is een zaak van 3 ministeries: SZW, OCW en VWS. Ze hebben hier wel overleg over. Dit is belangrijk, want inclusieve kinderopvang is een groot thema bij vele gemeenten.
- Hebben kinderen met een zorgbehoefte vve nodig? Het is de vraag of vve het antwoord is op de vragen van deze kinderen. Maar natuurlijk zal er altijd een deel van de ve-groep een extra ondersteuningsbehoefte houden, net als in een reguliere groep op de kinderopvang of school.
- Wat is wenselijk: maatwerk of een voor ieder gelijke doelgroepdefinitie. Ook met de nieuwe doelgroep definiëring is de woonplaats nog steeds bepalend voor een peuter w.b. de ondersteuningsmogelijkheden, dus de gelijke ontwikkelingskansen. En het streven was toch gelijke kansen voor ieder kind d.m.v. ongelijk investeren? De vraag werd geopperd in hoeverre dit nieuwe beleid nu echt de duidelijkheid en gelijkheid geeft waarvoor dit traject was gestart.
- OCW geeft aan: dit voorstel zou een balans moeten zijn tussen het zoeken naar lokaal maatwerk bieden en een landelijke definitie geven. Wel richting geven, maar niet volledig dichttimmeren. Het uitgangspunt is dat het

helemaal dichttimmeren van een definitie ook niet leidt tot de kansengelijkheid die we zoeken, want elke context is anders en vraagt iets anders.

- Het lijkt wel lastig om heel jonge kinderen al te diagnosticeren, bv bij taalachterstanden, wordt dit veroorzaakt door kindfactoren of door de omgeving?
- Verheldering: de nieuwe CBS-indicatoren gaan bepalen hoeveel OAB-budget een gemeente ontvangt, de gemeentelijke doelgroepdefinitie bepaalt welke kinderen een vve aanbod zouden moeten ontvangen. Dit kan dus los van elkaar staan.

IN DE ETALAGE

Wegens tijdgebrek moet gekozen worden tussen in de etalage of VE en huisvesting en er wordt voor het laatste onderwerp gekozen. De voorbeelden die waren ingebracht voor in de etalage zijn:

- Gemeente Tytsjerksteradiel (VVE zorg coördinator) – zie Powerpoint voor de infographic.
- Gemeente Midden-Groningen (Onderwijskansenakkoord)
- Gemeente Pekela (inrichting LEA) Gemeente Hoogeveen (aanpak Jong Hoogeveen en wijk/schoolgericht (samen)werken en beleid ontwikkelen)

Mocht je meer informatie willen: neem contact op met de desbetreffende gemeente

VE EN HUISVESTING

Deel 1: Vraagstukken anno 2026

Ve in schoolgebouwen: rol en positie gemeenten

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor voldoende en gespreid ve-aanbod. Ve kan binnen een schoolgebouw of in een stand alone locatie worden gerealiseerd. In schoolgebouwen is de ve kwetsbaar: ve aanbieders kunnen uit het gebouw worden gezet door de school. Wat is hierin de rol/positie van gemeenten in relatie tot de wettelijk taak?

OOGO, LEA en positie van kinderopvang

OOGO-huisvesting staat vaak apart van de LEA. De rol van de kinderopvang is wisselend bij dit OOGO. Soms is de kinderopvang niet welkom en soms is de kinderopvang actief lid. Wat is hierin wenselijk?

Ve binnen IHP

Wordt bij het IHP voldoende rekening gehouden met de ve (denk aan IKC ontwikkeling)?

Tariefstelling en huisvestingskosten

De tariefstelling voor huisvesting van ve verschilt tussen gemeenten. Soms wordt gewerkt met een maatschappelijk tarief en soms met een commercieel tarief. Voor de toekomst wordt verwacht dat de vraag naar kinderopvang, en daarmee mogelijk ook naar ve, stijgt door de verlaging en vereenvoudiging van de ouderbijdrage. Dit heeft consequenties voor huisvestingsvraagstukken.

Uitwisseling over alle bovenstaande vragen

- Veel verschillende ervaringen en aanpakken. Het ligt aan de verankering in het gemeentelijk IHP en hoe dit geregeld is: huurovereenkomsten en vaststellingsovereenkomsten.

- Omvang gemeente maakt hierbij niet uit.
- In onze gemeente kan Kinderopvang kan niet zo maar uit een schoolgebouw worden gezet. In het IHP is opgenomen dat kinderopvang ruimten in nieuwe kc's niet meer gevorderd kunnen worden ten behoeve van de groei van het onderwijs. Het ihp is vervolgens verankerd in de verordeningen.
- In sommige gemeenten neemt de kinderopvang deel aan het OOGO. Hier is een aantal deelnemende OAB-ambtenaren zelf direct bij betrokken en heeft hier goede ervaringen mee.
- In sommige gemeenten is de kinderopvang opgenomen in het IHP.
- IKC-vorming is trending. Let op het Didam arrest 1 en 2 bij het vormen van een IKC: De Hoge Raad oordeelde dat overheden bij privaatrechtelijke transacties ook de **regels van het publiekrecht** moeten volgen, waaronder het **gelijkheidsbeginsel** en transparantie.
- Gemeente heeft niet alleen te maken met commerciële en maatschappelijke tarieven, maar juist met kostprijs dekkende tarieven (vaak bij nieuwbouw) en dat kan de kinderopvang soms ook niet opbrengen. De kinderopvang kan hierdoor afhaken en gemeente mag deze kosten niet compenseren (staatssteun). Soms is er dus wel de wil om elkaar te ondersteunen, maar is het binnen het huidige systeem onmogelijk.
- Vraag: Als de kinderopvang een DAEB wordt, biedt dit dan mogelijkheden om als lokale overheid wel financieel te compenseren? Met de BFU komt er wel meer ruimte, maar ook daarvan overzien we de consequenties niet helemaal. Deze vraag nemen we mee voor het GOAB-traject van het nieuwe jaar.
- Een wens die werd genoemd: stelselherziening – kinderopvang als publieke basisvoorziening!

Conclusie: dit thema leeft enorm en zal in de komende jaren alleen maar meer gaan spelen. Samenwerking tussen de afdelingen en alle betrokken partners zijn noodzakelijk gezien alle ontwikkelingen, houd de lijnen kort en de informatie transparant.

Deel 2: Vraagstukken rondom de toekomst

Inclusieve kinderopvang

In de toekomst zal [inclusieve kinderopvang](#) gerealiseerd worden en daarmee ook inclusieve ve. Dit heeft tevens consequenties voor huisvesting. Er is ruimte voor uitwisseling over de toekomst. *Hoe in gebouwelijke sfeer te anticiperen voor ve vanaf nieuwe wet Kinderopvang? Hoe in gebouwelijke sfeer te anticiperen voor ve richting inclusieve kinderopvang?*

Uitwisseling

Er komt op dit gebied ook veel samen met de hervormingsagenda jeugd. Mochten daar zaken bij zijn die informerend gedeeld kunnen worden, zou dat helpend kunnen zijn in de beweging die er in combinatie met inclusieve kinderopvang plaatsvindt.

EVALUATIE EN AFSLUITING

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de [LinkedIn](#)-GOAB-groep en [nieuwbrief](#) om op de hoogte te blijven.

De data van de Kenniskringen in het schooljaar 2026/2027 zijn voorbesproken. De meeste stemmen gingen op voor een dinsdag. Hieruit zijn de volgende data bepaald:

- 24 november (online) 10.00 - 12.00
- 23 maart 10.00 - 12.30 (fysiek in De Bonte Wever in Assen) ook met ve-aanbieders

— 15 juni 10.00 – 11.30/12.00 (fysiek of online, bericht volgt)

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via Gini van Wijnen:
g.vanwijnen@cedgroep.nl

Iedereen een goede zomer gewenst!